

Förstudie - Leaderprojekt Ståstorpsån

Där landsbygd möter kuststad - ett vattendrag med stora möjligheter

Restaurerat parti av Ståstorpsåns visningssträcka

<p>Projektägare: Sportfiskarna</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projektledare: Anders Karlsson Epostadress: anders.karlsson@sportfiskarna.se Tel.nr: 040 6858731
<p>Projektmedtagare: Ståstorpsån Ekonomisk förening</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projektledare: Johnny Carlsson Epostadress: johnny@tullstorpsan.se Tel.nr: 0705 761055
<p>Projektmedtagare: Trelleborgs kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projektledare: Epostadress: Tel.nr:

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Ståstorpsåprojektet- bakgrund	3
Projektidé - varför satsa på Ståstorpsån?	4
Projektidé i stort/generella uppgifter om ansökan.....	8
Projektmål	9
Projektets syfte.....	10
Aktuella åtgärder och aktiviteter	10
Geografiskt område.....	12
Målgrupp/vilka kommer att gynnas.....	12
Projektets bidrag till hållbar utveckling.....	13
Projektets bidrag till en ökad jämställdhet	13
Projektets organisation och ledning.....	13
Aktivitets- och tidplan i stort.....	14
2020.....	14
2021.....	16
2022.....	17
Kommunikation	18
Kostnader i stort (kr)	18
Bilagor	

Sammanfattning

Denna förstudie beskriver de möjligheter och vinster som kan uppnås genom att restaurera och återställa ett kustmynnande vattendrag i jordbrukslandskapet på Söderslätt. Vattendraget i fråga är Ståstorpsån som har sina källor söder om Alstad och mynnar i havet i Trelleborg. En av de unika förutsättningarna med projektet är att det är markägarna som tagit initiativet och vill ta ett helhetsgrepp för att återställa vattendraget med biflöden och våtmarker inom hela avrinningsområdet. Huvudsyftet är att komma tillrätta med översvämningar, erosion, närsaltläckage samt att återskapa en mer attraktiv miljö och en hållbar förvaltning. På köpet kan man vinna många viktiga fördelar som exempelvis: ökad fiskproduktion vilket även gynnar kusten och havet, bättre havsmiljö, bättre fiske, ökad fiske- och upplevelseturism, attraktiv miljö längs vattendraget, ökade kunskaper och förbättrad samverkan i bygden.

En prioriterad fråga är att samordna restaureringsåtgärderna i Ståstorpsån med utvecklingen av projektet "Kuststad 2025" i Trelleborg. Den tänkta utbyggnaden är belägen i direkt anslutning till vattendragets mynning i havet. Här finns behov av att säkra ett funktionellt mynningsområde samtidigt som det också erbjuder möjligheter att utveckla en mycket attraktiv tätortsnära naturmiljö. Dessutom behöver man minska risken för översvämningar längs hela vattendragets lopp inom Trelleborgs stad.

I förstudien föreslås hur man kan gå vidare med ett projekt för att vidareutveckla återställningsarbetet i Ståstorpsån samt hur man kan dra nytta av och förmedla de kunskaper och erfarenheter som uppstår i arbetet. Vidare föreslås hur vattendraget kan tillgängliggöras för markägare och besökare och vilka åtgärder som kan tänkas genomföras för detta ändamål. I första skedet handlar det om att tillgängliggöra den s k visningssträckan som anlagts och som bör förses med en anslutande tillfartsled, ändamålsenlig uppskyllning samt en rastplats för besökande. I förlängningen om hur hela vattendraget och omgivande miljö kan nyttjas av såväl Ortsbor som av besöksnäringen. Slutligen föreslås att utveckla en hållbar förvaltningsmodell för den framtida skötseln av vattendraget.

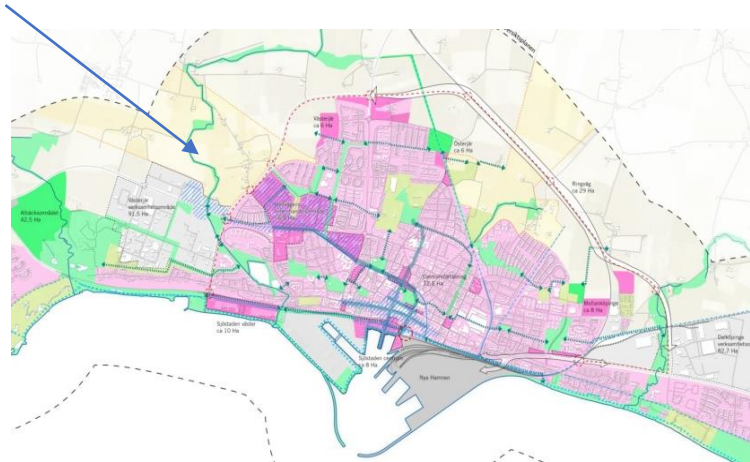
Ståstorpsåprojektet- bakgrund

Ståstorpsåprojektet är ett resultat av det omfattande Tullstorpsåprojektet som har spridit ringar på vattnet då markägarna inom Ståstorpsåns avrinningsområde 2017 bildade Ståstorpsån Ekonomisk Förening (SEF). Det övergripande projektmålet är att restaurera stora delar av den öppna delen av ån, ca 14 km, och samtidigt anlägga ett stort antal våtmarker för att uppnå 120 hektar total våtmarksyta. Den största fördelen är att markägarnas egna engagemang står i centrum. På så sätt säkerställer man ett lokalt engagemang och en positiv inställning till att vidta åtgärder.

Projektidé - varför satsa på Ståstorpsån?

Förstudie "Landsbygd möter Kuststad" 2016 tillsammans med andra rapporter, utredningar och inventeringar har visat att det finns en lång rad anledningar att satsa på konkreta åtgärder längs med ån med ett helhetsgrepp om avrinningsområdet, här är några;

Ståstorpsån

- **Projektet "Kuststad 2025"** som nu påbörjas kan förhoppningsvis se möjligheterna och inkludera Ståstorpsån, som mynnar i Östersjön mellan de planerade Sjöstaden och Västerstrand, i projektet. Skapa en mer naturlig åmynning med ett väl tilltaget naturområde för rekreation och aktiviteter för närboende som för besökare. Skapa ett vattendragsområde som inbjuder till promenader längs med ån upp genom staden och ut i naturen. Likaså kan man från landsbygden ta sig ner längs med ån till den nya kuststaden med alla dess nya upplevelser.
- **Åmossarna;** ett ca 2 km långt pärlband av sjöar som ligger mellan Västra Vemmerlöv - Lilla Slågarp och som ån rinner genom. Det är ett otroligt vackert område som beskrivs mycket fint i kommunens informationshäfte "Åmossarna - Ett rikt småvattensystem på Söderslätt". Åmossarna kan bli destinationen för en utflykt längs med ån, där man på vägen får information om och kan uppleva bygdens rika natur- och kulturmiljö.
- **Minska övergödningen till Östersjön;** Ståstorpsån som de flesta skånska jordbruksåar transporterar ut höga eller t.o.m. extremt höga halter av näringsämnen till Östersjön.
- **Minska översvämningsrisken;** De återkommande översvämningarna längs med nedre delen av Ståstorpsån är väl kända och det beskrevs redan år 1929 i en förrättning att den då beräknade högvattenytan skulle innebära översvämningar runt bäcken, från Västergatan och 600 m uppströms. Även på landsbygden inträffar regelbundet översvämningar.

- **Förbättra dagvattenhanteringen i tätorten;** Dagvattensystemen behöver säkras mot klimatförändringar med höjda havsnivåer och intensivare sommarregn.
- **Minska rensningsbehovet;** Stora delar av vattendraget saknar beskuggning. Träd längs med ån hämmar tillväxt av undervegetation som vass och kaveldun samtidigt som det gynnar djurlivet i ån.
- **Uppnå god vattenstatus;** Vattendirektivet har sin grund i en insikt om att vi gemensamt måste vårda våra vattenresurser för en hållbar utveckling.
- **Ökad biologisk mångfald** – förstärkta miljöer för växter, fågel, fisk, groddjur och insekter. **Ökad mångfald till landskapsbilden** – Projektet kan tillföra många nya vattenmiljöer och fler ”gröna” stråk i landskapet. Ett pärlband av våtmarker och åns förändrade lopp tillsammans med breda kantzoner med variation av träd, buskar och öppna ytor ger en förstärkning av landskapet.
- **Fritid i naturen;** åtgärderna ökar möjligheter till rekreation, friluftsliv och ekoturism. I området finns möjligheter att anlägga angoringspunkter och besöksmål för allmänheten.
- **Nu är det dags!**
Många är intresserade, rätt i tiden; Genom gemensamma insatser är det möjligt att få till stånd ett verkningsfullt vattenvårdsprojekt. Samtidigt som det underlättar skötseln av ån för markägarnas del, ger det samhället betydande miljövinster.

En tur längs med Ståstorpsån

Efter att ha varit kulverterad från källflödena i området kring Klörup och Alstad kommer ån i dager i höjd med Lilla Slågarp för att snart nå Åmossarna vilket är kommunens största sammanhängande småvattensystem, bestående av strandskyddade småvatten och dödisgröpar. Området är medtaget i länsstyrelsens naturvårdsprogram som ett skyddsvärt område hysande en rik flora och fauna.

Åmossarna

På väg ner mot kusten rinner den mellan de kulturhistoriskt värdefulla byarna Västra Vemmerlöv och Hammarlöv. I området kring Vemmerlöv finns bland annat bronsåldershögar och spår efter stenåldersboplatser. Även Hammarlöv har en rik historia och hyser slättens enda rundtornskyrka, byggd på 1100-talet. Båda byarna har mycket aktiva byalag som varje år arrangerar en mängd välbesökta aktiviteter. Söder om Hammarlöv, på Lunds Stifts mark, har en våtmark anlagts 2014.

Ner genom Tågarps dalgång. Området är en dalgång med fuktstråk vilket ger förutsättningar för en intressant flora och fauna. Dalgången bör enligt kommunens Natur- och kulturmiljöplan, inventeras. På ett fält i området ligger ett av kommunens största kända flyttblock från istiden, vilket gör att det även har ett geovetenskapligt värde. Här finns även ett litet privat flygfält.

Nu har vi kommit till Ståstorpsåns Visningssträcka strax söder om Tommarpsvägen. Hösten 2019 anlades en våtmark, översvämningszon, meandrande åfåra, kantavplaning i terrassform s.k. tvåstegsdiken och sedimentfälla. Detta kommer 2020 att följas upp med träd- och buskplanteringar och andra biotopvårdsinsatser som utläggning av sten och grus för havsöringen. Det planeras även för en rastplats med information om bygden och Ståstorpsåprojektet.

Strax öster om Tommarpsvägen kan man se tydliga spår efter de vallgravar som tillhört Svenstorps Herregård. Borgen var en väpnargård under 1100-talet och fram till ca 1350. En intressant lämning från tiden efter vikingatiden som få känner till.

Den nedre delen, kommunens mark

Strax norr om Hedvägens förlängning och ner till mynningen är det kommunen som är markägare. Vi kallar det den "nedre delen". Här utvecklas det västra verksamhetsområdet

för fullt med en mängd nya företag. Sydväst om korsningen med Västra Ringvägen ligger en stor dagvattendamm där ån skulle kunna rinna igenom.

Dagvattendammen

Nedströms passerar ån Flaningen, ett större grönområde med en stor fågeldamm. Det centralt belägna området med fina promenadstråk är ett mycket välbesökt och attraktivt rekreationsområde. Från en mindre damm "den lilla dammen" pumpas vattnet in i den stora dammen. Här skulle Ståstorpsåprojektets ambitioner om vattenvård komma väl tillpass för att ta till vara områdets potential till gagn för miljön.

Flaningen

Vi har nått mynningsområdet där det planeras för fullt för "Västra Sjöstaden" som skall bli en ny attraktiv och hållbar stadsdel vid havet. Härifrån kan man tänka sig en grön korridor upp längs ån som ett fint rekreationsstråk med upplevelser av både stad som landsbygd.

// "Vattendraget är rätat och/eller rensat, slänterna är på många ställen mycket branta vilket medfört att erosionen är stor, kantzonerna saknar träd och buskar och närings- och

föroreningsbelastningen är hög från omgivande jordbruksmark, dagvatten, avlopp och reningsverk. Ståstorpsån har varit föremål för fysiska förändringar såsom t.ex. förlängning av åfåran samt flytt av fåran i sidled. Åns belastning av näringsämnen och föroreningar har ökat i takt med ökad exploatering och **för att förbättra situationen krävs omfattande restaureringsinsatser.” Trelleborgs Kommun 2013/**

Projektledaren tog redan 2016 initiativ till en utredning **”Statusbeskrivning Ståstorpsåns nedre del 2016”** där Naturvårdsingenjörerna AB beskriver områdets historik, dess nuvarande status samt lämnar förslag på konkreta vattenvårdsåtgärder på kommunens mark.

Ståstorpsåns mynning idag

Framtidsvision från kommunens hemsida

Förstudie LEADERprojekt Ståstorpsån

Sportfiskarna i samverkan med Ståstorpsåns ekonomiska förening har erhållit medel från LEADER Söderslätt för en förstudie till ett vattenvårds- och utvecklingsprojekt för Ståstorpsån.

Projektidé i stort/generella uppgifter om ansökan

Restaureringen av Ståstorpsån syftar till att minska näringsläckaget till Östersjön, lösa översvämningsproblematiken, skapa god ekologisk status samt underlätta skötseln av ån för markägarnas del. Genom att återskapa en mer naturlig struktur på vattendraget utnyttjar man dess naturliga förmåga att dämpa vattenflödet, fånga upp närsalter och öka den biologiska mångfalden. Det sistnämnda gäller inte minst vattendragets funktion som viktigt reproduktionsområde för betydelsefulla fiskarter som t ex havsvandrande öring och ål.

Satsningen på ”Kuststad 2025” i Trelleborg, med den nya Sjöstaden i anslutning till åmynningen innebär att man behöver beakta Ståstorpsån i planeringen. Det handlar dels om att ta höjd för variationer i flöde och vattenstånd för att undvika översvämningsproblem.

Men även att ta tillvara möjligheterna att utveckla en attraktiv boendemiljö med höga naturvärden och fina rekreativmöjligheter i den nya stadsmiljön.

De miljöförbättringar och erfarenheter som uppstår vid restaureringen av Ståstorpsån bör tas tillvara och utvecklas vidare. Dels i form av kunskapspridning till berörda intressen och till allmänheten. Men även i form av att tillgängliggöra vattendraget och dess kringmiljö för allmänhet, skolverksamhet och naturturism. Vidare att ta vara på de ekosystemtjänster som vinnas med restaureringen samt sörja för en hållbar förvaltning och ett hållbart nyttjande. Slutligen bör projektet syfta till att åstadkomma en samverkan med Trelleborgs stad för att integrera restaureringen av Ståstorpsån med satsningen på "Kuststad 2025".

Projektmål

- Förbättra miljön på kusten och i havet genom att reducera kväve med ca 30 ton per år och fosfor med ca 0,75 ton per år samt genom ökad produktion av rovfisk.
- Förbättra landskapets vattenhållande förmåga.
- Motverka erosion och översvämningar samt minska behovet av rensningar.
- Förbättra förutsättningarna för odling och öka markens avkastning.
- Återställa vattendragets biotoper inklusive att återfå en funktionell strandzon.
- Öka den biologiska mångfalden i vattendraget och i det omgivande landskapet.
- Öka produktionen av ekosystemtjänster, exempelvis i form av en ökad fiskproduktion och förbättrad tillgång på vilt.
- Förbättrat sportfiske och yrkesfiske längs kusten samt ökade möjligheter till rekreation och friluftsliv.
- Förbättra förutsättningarna för fiske- och friluftsbaserad turistverksamhet.
- Sprida kunskaper om Ståstorpsåns miljö och utvecklingsmöjligheter.
- Engagera markägare, skolor och allmänhet i upplevelsebaserade aktiviteter vid ån.
- Integrera restaureringen av Ståstorpsån med satsningen på Kuststad 2025.
- Tillgängliggöra vattendraget för allmänheten med början längs den s k visningssträckan. Förse sträckan med lämplig information.
- Utveckla en hållbar förvaltning tillsammans med berörda intressen.
- Uppnå god ekologisk status enligt vattendirektivet.

Projektets syfte

Att åstadkomma en hållbar förvaltning av Ståstorpsåns vattenmiljöer, att förstärka vattendragets ekosystemtjänster för att gynna blå tillväxt långsiktigt samt att öka kunskaperna om vikten av att vårda vattnen långsiktigt. Detta ska resultera i att vattendraget och dess omgivningar kan bidra med värdefulla ekosystemtjänster för markägare, kringboende, tillresande turister och för det lokala jordbruket och övrigt näringsliv i målområdet.

Aktuella åtgärder och aktiviteter

Våtmarker och svämzoner

Ska anläggas på lämpliga platser ute i avrinningsområdet. De anläggs om möjligt i befintliga låglägen, gärna med sk organogena jordar som tidigare legat i vatten. Våtmarkerna har två grundläggande syften. De ska dels fungera som vattenhållande magasin i landskapet och balansera hydrologin i avrinningsområdet. Den andra vitala funktionen är att fånga upp och binda fosfor och kväve. Därtill är våtmarker mycket viktiga för den biologiska mångfalden i landskapet.

Återställning av vattendragets fysiska struktur

Åfåran ska återfå en naturlig struktur och utformning. Det sker genom att den bitvis rätade och rensade fåran återfår ett naturligt slingrande lopp. Rensade och kanaliserade partier återställs genom kantavplaning samt återföring av grövre material som sten och block. På lämpliga platser återförs grus för att återskapa lekbankar för fisk. Svämplan anläggs på lämpliga ytor genom att bl a använda metoden tvåstegsdiken, för att dämpa flödet och binda närsalter. Strandzonen återges en naturlig funktion och utformning genom plantering av träd och buskar som binder strandbrinken, skuggar vattendraget samt tillför grovt organiskt material till vattnekosystemet.

Visualisering

Vid Ståstorp, i nära anslutning till Trelleborg, anläggs en visningssträcka där resultatet av ett antal olika typer av restaureringsinsatser kan beskådas. De olika åtgärderna beskrivs på olika objektskyltar som finns placerade i anslutning till vattendraget.

Ökad tillgänglighet

Vattendragets nya strandzon blir en lämplig stig för vandring och vid visningssträckan anläggs en rastplats med bänkbord och en större informationstavla.

Samverkan med Trelleborgs stad

När visningssträckan anlagts påbörjas samverkan med Trelleborgs stad. Syftet är att informera om genomförda åtgärder samt att förmå staden att medverka i restaureringen av Ståstorpsåns allra nedersta sträcka genom staden ner till mynningen i havet. Det är extra angeläget mot bakgrund av den planerade sjöstaden som ska anläggas vid åmynningen. Risken för översvämningar och erosion måste beaktas i planeringen liksom möjligheterna att skapa en attraktiv boendemiljö med höga naturvärden i den nya stadsdelen. Det är även viktigt att förstärka den gröna infrastrukturen i stadsmiljön.

Aktiviteter för skolor och allmänhet

Upplevelsepedagogiska aktiviteter genomförs på lämpliga platser längs vattendraget, t ex på visningssträckan. För skolelever arrangeras "Skolbäcken" där en klass med sin lärare på plats vid vattendraget får lära sig hur ett vattenkosystem fungerar samt får prova på att utföra olika former av undersökningar och restaureringsåtgärder. Skolbäcken är anpassad till skolans läroplan. För vuxna genomförs vattendragsvandringar eller "Bäcken i byn". Det sistnämnda är en variant av "Skolbäcken" för vuxna. Initialt arrangeras även ett publikt uppstartsseminarium.

Skolaktiviteter

Uppföljning

De restaureringsinsatser som genomförts följs upp och utvärderas genom bl a inventering av fisk och bottenfauna samt genom inmätning av förändringar i vattendragets fysiska struktur. Resultaten kommer att redovisas vid seminarier och workshops arrangerade av projektet.

Hållbar förvaltning

Ett särskilt program för en framtida hållbar förvaltning av Ståstorpsån utarbetas. För detta arbete bildas en särskild arbetsgrupp bestående av representanter för markägare samt beröra intressen längs vattendraget. Projektet kommer även att genomföra workshops på temat hållbar förvaltning med inspirationsföreläsare och sakkunniga inom miljövard och hållbar förvaltning.

Utveckling

För att öka kunskapen om Ståstorpsåns möjligheter för upplevelsebaserad turism hålls riktade informationstillfällen för representanter för turism- och servicenäringen inom projektets målområde. Aktiviteterna sker i samverkan med turistverksamheten inom Trelleborgs kommun.

Projektets avslutning

Vid projektets slut görs en sammanfattande projektrapport som presenteras vid projektets slutseminarium.

Geografiskt område

Projektet berör Söderslätt med Trelleborg samt anslutande kustområde (Trelleborgs- och Vellinge kommuner). Den direkta nyttan av projektet berör markägare och närboende inom avrinningsområdet samt i Trelleborg. För en vidare krets innebär den tillgång till en unik miljö att besöka eller en ökad tillgång till fisk längs kusten för exempelvis sportfiske eller yrkesfiske. Indirekt kommer det även att gynna friluftsbaserad turistverksamhet i hela området.

Målgrupp/vilka kommer att gynnas

Projektet berör flera olika målgrupper. Markägare och lantbrukare berörs direkt liksom Trelleborgs kommun av de olika fysiska åtgärder som genomförs. Kringboende berörs genom ökad tillgång till natur med stigar och rastplatser. Skolbarn kommer att få delta i upplevelsepedagogiska aktiviteter som "Skolbäcken". Folkhälsan främjas genom ökade möjligheter till rehabilitering och rekreation. Sportfiskare och yrkesfiskare längs kusten kommer att kunna dra nytta av en ökad produktion av havsöring och ål, vilket även gynnar

besöksnäringen. Sportfisketurismen är som störst under vinterhalvåret vilket utgör ett betydelsefullt komplement för exempelvis boendeanläggningarna i området.

Projektets bidrag till hållbar utveckling

Ståstorpsån kommer att återställas och återfå ett mer naturligt lopp och en mer naturlig funktion. Det innebär att vattnet kommer att bromsas upp och stanna kvar i landskapet vilket motverkar översvämningar, erosion och uttorkning. Läckaget av närsalter (fosfor och kväve) till havet kommer att minska. Vattendragets botten kommer att återfå en mer naturlig struktur och strandzonen kommer att få en naturlig växtlighet som sänker vattentemperaturen och motverkar igenväxning. Man kommer inte att behöva rensa och klippa vattendraget i samma omfattning som tidigare vilket sparar resurser samt är mer skonsamt för miljön. Vattendragets ekosystem kommer att utvecklas och få en bättre funktion. Den biologiska mångfalden kommer att öka såväl i själva vattendraget som i den närmaste omgivningen på land. Produktionen av fisk och andra organismer kommer att påverkas positivt vilket kommer att gynna såväl själva havsmiljön som fisket på kusten.

Projektets bidrag till en ökad jämställdhet

Arbetet i projektet kommer att vara inkluderande och strävan är att alla intresserade ska kunna delta på olika sätt och i olika omfattning. Projektets åtgärder kommer bland annat att gynna besöksnäringen vilken har en förhållandevis köns- och åldersneutral profil. I projektets kommunikation kommer att eftersträvas en så bred representation som möjligt beträffande kön, ålder och bakgrund bland medverkande personer.

Projektets organisation och ledning

Projektet drivs i samverkan med markägarna genom Ståstorpsåns Ekonomisk Förening, Sportfiskarna Region Syd samt Trelleborgs kommun. Sportfiskarna föreslås bli projektägare samt stå för ledningen av projektet.

Verksamheten kan sägas bestå av två huvuddelar. Den ena handlar om att genomföra fysiska insatser i och kring vattendraget och den andra består av samordning och kommunikation. Det sistnämnda handlar om allt från projektledning, samråd, förankringsarbete, kunskapspridning, pedagogisk verksamhet samt att kommunicera projektets verksamhet och resultat i olika former.

Med tanke på att projektet inte är så stort och har en begränsad ekonomi gäller det att hitta en optimal bemanningslösning med en projektledare som även har kompetens att utföra och

leda så mycket som möjligt av själva projektarbetet. Ytterligare personer kan behöva engageras i begränsad omfattning. Personalbehovet bedöms totalt motsvara ca 50% av en heltidstjänst.

Sportfiskarna har personal med utförar- och projektledningskompetens inom fiskevattenvård, pedagogisk verksamhet samt kommunikation. Vid behov kan ytterligare kompetensstöd mobiliseras från organisationen. Projektledaren föreslås utföra följande uppgifter:

- Kontakter med lokalboende, markägare, arbetslag och tillståndsmyndigheter.
- Design och konstruktion av anläggningar samt underlag för upphandling.
- Marknadsföring, intern kommunikation, hemsida, näringslivskontakter.

Projektet bör ha en ledningsgrupp bestående av representanter för medverkande organisationer och finansörer, till vilken projektledaren rapporterar.

För förankring och information i en bredare krets av intressenter finns normalt en referensgrupp, främst i lite större projekt. Alternativt genomförs ett antal projektseminarier t ex vid uppstarten, under projektets gång samt vid projektets slut.

Aktivitets- och tidplan i stort

2020

Projektetablering

Förstudie, dialogmöten och förankring inför ansökan om Leaderprojekt (kv 1-2).

Uppstart av projektet samt tillsättning av styr- och referensgrupp alternativt ett inledande projektseminarium. Informationsmöten för berörda och medverkande. Aktivitetsplanen för innevarande år justeras och fastställs

(kv 2-3).

Vattenvård

Visningssträckan färdigställs. Kompletterande biotopvårdsåtgärder görs i form av utläggning av sten och grus för att tillskapa lekplatser och uppväxtområden för strömlevande fisk i samband med skolbäcksaktiviteter (kv 3-4).

Trädplantering genomförs i syfte att återskapa en funktionell kantzons längs vattendraget (kv 3-4).

Elfiske och bottenfaunaprovtagning genomförs på minst två lokaler på visningssträckan. Ev ytterligare provlokaler utanför visningssträckan kan tillkomma i ett senare skede (kv 3).

Information och tillgänglighet

Den planerade rastplatsen i anslutning till visningssträckan påbörjas. Den förses med ett större skyltställ för allmän information, översiktskarta mm. I anslutning till skylten placeras ett lämpligt antal bänkbord. Slutligen sker en kompletterande plantering av buskar och träd i lämplig omfattning (kv 3-4).

En stig anläggs så att man kan gå obehindrat längs åns båda sidor inom visningssträckan. Längst uppströms anläggs en gångbro över ån som tillsammans med befintlig bro nedströms våtmarken medger att man kan gå runt området längs åns båda sidor (kv 3-4).

Genomförda vattenvårdsinsatser förses med mindre objektsskyltar som informerar om den aktuella åtgärden och den effekt som förväntas. Sammanlagt beräknas antalet objektsskyltar uppgå till ett tiotal (kv 3-4).

En angoringspunkt för den anslutande stigen uppströms mot visningssträckan anläggs om möjligt i anslutning till Coops parkering vid Hedvägens förlängning. Angöringspunkten förses med en mindre informationstavla samt en hänvisningsskylt som visar mot stigen (kv 3-4).

Aktiviteter för markägare, skola och allmänhet genomförs längs visningssträckan. Exempelvis kommer berörda markägare och ordsbor att få en vägled information längs visningssträckan. Särskilda aktiviteter för skolbarn genomförs genom aktiviteten "Skolbäcken". Sammanlagt planeras för tiotalet skolbäcksaktiviteter samt två-tre åvandringar med information för markägare, kringboende och kommunrepresentanter (kv 3-4).

Samverkan och dialog

Samverkan med Trelleborgs kommun inleds i syfte att samordna Ståstorpsåprojektet med kuststadsprojektet (kv 3-4).

Samverkan med markägare och kringboende om fortsatt restaurering av Ståstorpsån uppströms och nedströms visningssträckan. Informationsmöte och åvandring längs visningssträcka och möjliga kommande åtgärdssträckor (kv 3-4).

Ett publikt projektseminarium genomförs under höst-vinter (kv 3-4).

Kommunikation

En kommunikationsstrategi med tillhörande plan upprättas (kv 2-3).

Projektets uppstart och inledande aktiviteter kommuniceras till lokala media, via sociala media, via Leader Söderslätt samt via Sportfiskarnas kommunikationskanaler (kv 2-3).

2021

Vattenvård

Kompletterande biotopvårdsåtgärder görs i form av utläggning av sten och grus för att tillskapa eller förbättra lekplatser och uppväxtområden för strömlevande fisk. Sker samordnat med planerade skolbäcksaktiviteter. Kompletterande trädplantering genomförs efter behov (kv 2-3).

Kompletterande biotopvårdsåtgärder för att tillskapa eller förbättra lek och uppväxtmiljöer för fisk genomförs på återställda sträckor utanför visningssträckan (kv 2-3).

Plantering av träd och buskar i strandzonen längs återställda sträckor utanför visningssträckan (kv 3-4).

Elfiske och bottenfaunaprovtagning genomförs på minst två lokaler på visningssträckan (kv 2-3).

Information och tillgänglighet

Stigen längs vattendraget förlängs, om möjligt, längs de delar av vattendraget där ytterligare restaureringsinsatser genomförts. På lämplig plats anläggs rastplats med en anpassad information. (kv 2-3).

10-15 skolbäcksaktiviteter genomförs under året med början under vårterminen (kv 2-4). Dessa genomförs på såväl visningssträckan som andra lämpliga sträckor längs vattendraget.

Åvandringar med information om vattendraget och genomförda åtgärder genomförs med markägare och allmänhet (kv 2-3).

Samverkan och dialog

Samverkan med markägare om fortsatt restaurering av Ståstorpsån uppströms och nedströms visningssträckan. Informationsmöte och åvandring längs visningssträcka och möjliga kommande åtgärdssträckor (kv 2-4).

Ett publikt projektseminarium genomförs under höst-vinter (kv 3-4).

Information med inriktning mot turismnäringen genomförs (kv 4).

Kommunikation

Åtgärder och aktiviteter kommuniceras till lokala media, via Leader Söderslätt samt via Sportfiskarnas kommunikationskanaler.

2022

Vattenvård

Kompletterande biotopvårdsåtgärder görs i form av utläggning av sten och grus för att tillskapa eller förbättra lekplatser och uppväxtområden för strömlevande fisk. Sker samordnat med planerade skolbäcksaktiviteter. Kompletterande trädplantering genomförs efter behov (kv 2-3).

Trelleborgs kommun

Ståstorpsåprojektet har förslagit Trelleborgs kommun att medverka vid restaureringsinsatser på kommunens mark dvs inom tätorten och i själva mynningsområdet

Uppföljning genom elfiske och bottenfaunaprovtagning genomförs (kv 3-4).

Information och tillgänglighet

Stigen längs vattendraget förlängs, om möjligt, längs de delar av vattendraget där ytterligare restaureringsinsatser genomförts. På lämplig plats anläggs rastplats med en anpassad information. (kv 2-3).

10-15 skolbäcksaktiviteter genomförs under året med början under vårterminen (kv 2-4). Dessa genomförs på såväl visningssträckan som andra lämpliga sträckor längs vattendraget.

Åvandringar med information om vattendraget och genomförda åtgärder genomförs med markägare och allmänhet (kv 2-3).

Samverkan och dialog

Ett program för hållbar förvaltning av Ståstorpsån utarbetas och en förvaltningsgrupp utformas. Utveckling av upplevelsebaserade turistaktiviteter med utgångspunkt från Ståstorpsån genomförs. Två workshops genomförs. (kv 2-4).

Projektrapport skrivs och ett slutseminarium genomförs där projektets åtgärder och uppnådda resultat erfarenheter redovisas (kv 4).

Kommunikation

Åtgärder och aktiviteter kommuniceras till Ståstorpsåprojektets hemsida www.stastopsan.se lokala media, Leader Söderslätt samt via Sportfiskarnas kommunikationskanaler. Särskild vikt läggs vid att kommunicera slutseminariet samt projektets resultat och vunna erfarenheter.

Kostnader i stort (kr)

År 2020	Belopp SEK
Personal (tot ca 1/2 tjänst, inklusive PO & OH 15%):	213 000
Resor (personal inom projektet):	10 000
Investeringar (rastplatsmöbler, infotavlor, grus, trädplantor mm):	175 000
Övriga kostnader (layout, tryck, lokalhyra, annonsering mm):	80 000
Summa	478 000

År 2021	Belopp SEK
Personal	334 000
Resor	15 000
Investeringar	70 000
Övriga kostnader	40 000
Summa	459 000

År 2022	Belopp SEK
Personal	345 000
Resor	15 000
Investeringar	75 000
Övriga kostnader	45 000
Summa	480 000

Summa totalt:

1 417 000 kr

Bilagor

1. Översigtskarta över Ståstorpsåns avrinningsområde
2. Karta över visningssträckan